

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/46/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614010344
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1614010344.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného mladistvého W. M., stíhaného pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného mladistvého proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 16.11.2015, sp.zn. 2T/94/2014, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 23. júna 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného mladistvého W. M., Q.. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 16.11.2015, sp.zn. 2T/94/2014, bol obžalovaný mladistvý W. M. uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona („Tr.zák.“) s poukazom na § 122 ods. 10 Tr.zák. na skutkovom základe, že

v období letných školských prázdnin, počas mesiacov júl a august 2013, v katastri obce R. T., v lesnom poraste, v mieste zv. R., vykonal v bližšie nestotožnenom čase opakovane, minimálne 3 krát, súlož s maloletou N. D., nar. XX.X.XXXX, bydliskom R. T. č. XXX, následne s ňou vykonal súlož v bližšie nestotožnenom čase v mesiaci október 2013 na miestnom ihrisku pod prístreškom v obci R. T. a v mesiaci december 2013 na bližšie neurčenom mieste, pričom v čase vykonávania súloží s maloletou vedel, že má len 14 rokov.

Za to mu bol uložený podľa § 201 ods. 1 Tr.zák., § 36 písm. l), § 38 ods. 3, § 117 ods. 1, § 39 ods. 1, § 118 ods. 1 a § 49 ods. 2 Tr.zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace, na výkon ktorého bol podľa § 117 ods. 4 Tr.zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých.

Proti rozsudku podal odvolanie v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Trestného poriadku („Tr.por.“) obžalovaný prostredníctvom obhajcu J.. R. S. písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 2.12.2015, a to voči výroku o treste, ktoré následne odôvodnil písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 6.4.2015.

V odôvodnení odvolania odvolateľ uviedol, že súd zistil podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody, avšak ako súd uviedol vzhľadom na spáchanie trestného činu v skúšobnej lehote predchádzajúceho odsúdenia bolo nutné aplikovať ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. a uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody. Tento postup a úvaha súdu sú nesprávne, nakoľko súd nezobral do úvahy všetky ustanovenia Trestného zákona o stíhaní mladistvých. Trestný zákon obsahuje v prvej časti štvrtej hlavy celý rad osobitných ustanovení týkajúcich sa stíhania mladistvých osôb, ktoré sú v pomere špeciality k všeobecným ustanoveniam týkajúcich sa všeobecných páchatel'ov. Podľa § 94 ods. 2 Tr.zák. ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona. Takýmto osobitným ustanovením je v prípade stíhania mladistvých § 97, ktorý stanovuje,

že účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť. Z hľadiska účelu trestu u mladistvého tak má prednosť prevencia pred represiou. Toto ustanovenie zákona súd vo svojom rozhodnutí nijako nezohľadnil a nijako sa vo svojom odôvodnení nevysporiadal s tým ako nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý ukladá, prispeje k výchove obžalovaného na riadneho občana, prípadne k predchádzaniu protiprávnych činov. S poškodenou, s ktorou sa obžalovaný stýkal, žije riadne v spoločnej domácnosti a vychovávajú spolu jedno dieťa.

Ďalším ustanovením, ktoré podľa odvolateľa prvostupňový súd nezobral nijako do úvahy, je ustanovenie § 117 ods. 2 Tr.zák., podľa ktorého nepodmienečný trest odňatia slobody môže súd mladistvému uložiť len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu podľa tohto zákona. Toto ustanovenie je potrebné pri ukladaní nepodmienečného trestu odňatia slobody mladistvému zobrať do úvahy vždy, čo prvostupňový súd neurobil, pretože mechanicky aplikoval všeobecné ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. Avšak osobitné ustanovenie § 117 ods. 2 Tr.zák. v spojení so špeciálnym ustanovením § 97 ods. 1 Tr.zák. o účele trestu u mladistvého prelamujú aj všeobecné pravidlo uvedené v § 49 ods. 2 Tr.zák. Súd teda nemusí pri odsudzovaní mladistvého páchatelia úmyselného trestného činu spáchaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia automaticky ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody, ak by na to neboli splnené podmienky a hľadiská uvedené vo vyššie citovaných osobitných ustanoveniach. Skutočnosť, že by nepodmienečný trest odňatia slobody mal byť mladistvému ukladaný až na poslednom mieste vyjadruje aj možnosť ponechania podmieneného odkladu výkonu trestu v platnosti alebo možnosť predĺženia skúšobnej doby uvedené v § 119 Tr.zák.

Na základe uvedených skutočností je odvolateľ toho názoru, že prvostupňový súd pochybil pri ukladaní nepodmienečného trestu odňatia slobody, keď nezobral do úvahy príslušné osobitné ustanovenia Trestného zákona o trestaní mladistvých páchatelov a dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že je nutné aplikovať § 49 ods. 2 Tr.zák. Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr.por. a podľa § 322 Tr.por. vrátil vec súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadřila Okresná prokuratúra Malacky písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 12.4.2016, podľa ktorého uložený nepodmienečný trest odňatia slobody považuje prokurátor za zákonný, dôvodný a spravodlivý. Obžalovaný sa nepoučil z predošlého potrestania Okresným súdom Malacky sp.zn. 3T/127/2013 zo dňa 30.9.2013 a v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sa dopustil rovnakého trestného činu, teda sú splnené podmienky na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v intenciách § 49 ods. 2 Tr.zák. a v nadväznosti naň § 117 ods. 2 Tr.zák., nakoľko predtým uložené opatrenie v podobe podmieneného trestu odňatia slobody zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu t.j. k náprave páchatelia.

Spis bol predložený tunajšiemu súdu na rozhodnutie o odvolaní prvostupňovým súdom dňa 20.4.2016.

Po predložení spisu odvolací súd zistil, že obžalovanému mladistvému nebol rozsudok prvostupňovým súdom riadne doručený (nemohlo dôjsť k jeho doručeniu podľa § 66 ods. 3 Tr.por., keďže neboli splnené zákonné podmienky uvedené v tomto ustanovení), tak jeho doručenie obžalovanému zabezpečil odvolací súd.

Pre neúčast' obžalovaného bolo verejné zasadnutie odvolacieho súdu konané dňa 7.6.2016 odročené z dôvodu, že obžalovaný mal byť so synom v nemocnici (obžalovaného ospravedlnila telefonicky jeho matka v deň konania verejného zasadnutia). Verejné zasadnutie odvolacieho súdu konané dňa 23.6.2016 bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného W. M., ktorý sa na verejné zasadnutie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil a nepožiadaval ani o odročenie verejného zasadnutia.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka uviedla, že rozsudok okresného súdu je správny a zákonný a keďže sa obžalovaný dopustil trestného činu v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného odsúdenia, je namieste uložiť trest nepodmienečný, keďže k náprave obžalovaného neprišlo a navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa pridrižiava písomne zdôvodneného odvolania a žiada, aby sa odvolací súd vysporiadal s argumentmi v ňom uvedenými.

Podľa § 317 ods. 1 Tr.por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 94 ods. 1 Tr.zák. osoba, ktorá v čase spáchania trestného činu dovŕšila štrnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku, sa považuje za mladistvú.

Podľa § 97 ods. 1 Tr.zák. účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

Podľa § 97 ods. 3 Tr.zák. pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Podľa § 34 ods. 6 Tr.zák. tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody.

Podľa § 49 ods. 2 Tr.zák. ustanovenie odseku 1 (o možnosti podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody) sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody

Podľa § 117 ods. 1 Tr.zák. trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu; horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať sedem rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby dva roky.

Podľa § 117 ods. 2 Tr.zák. nepodmiennečný trest odňatia slobody môže súd mladistvému uložiť len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu podľa tohto zákona.

Podľa § 117 ods. 4 Tr.zák. trest odňatia slobody sa u osôb, ktoré neprekročili osemnásť rok svojho veku, vykonáva v ústavoch na výkon trestu pre mladistvých.

Podľa § 39 ods. 1 Tr.zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 118 ods. 1 Tr.zák. ak súd zistí splnenie podmienok § 39 ods. 1 alebo 2 na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie je u mladistvého viazaný obmedzeniami podľa § 39 ods. 3.

Podľa § 201 ods. 1 Tr.zák. kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Odvolací súd na základe podaného odvolania prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr.por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.por., pričom skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil.

Zo spisového materiálu a z vyjadrení strán na verejnom zasadnutí konanom na odvolacom súde vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním len obžalovaným ohľadom výroku o treste, čím odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť iba napadnutého výroku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a to vzhľadom ku skutočnosti, že v ustanovení § 317 ods. 1 Tr.por. je obsiahnutý obmedzený revízný princíp a odvolací súd preskúmava len ten výrok rozsudku, ktorý bol napadnutý odvolaním a správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku a na iné chyby by odvolací súd prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por., čo odvolací súd nezistil. Vzhľadom na uvedené, keďže v prejednáwanej veci bol napadnutý iba výrok o treste, pričom ostatné výroky rozsudku prvostupňového súdu nie sú odvolaním napadnuté, odvolací súd bude ďalej prioritne podrobne rozoberať len odvolaním dotknutý výrok. Odvolací súd pritom zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, čo vyplýva z nasledujúcich skutočností.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžalovanému, obhajcovi, zákonnému zástupcovi obžalovaného a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bola riadne doručená obžaloba a výzva na vykonanie dôkazov a títo spolu s prokurátorom boli riadne predvolaní resp. upovedomení o termíne hlavného pojednávania. Hlavné pojednávanie bolo vykonané dňa 16.11.2015 v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Prvýkrát bolo o obžalobe rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 9.2.2015, sp.zn. 2T/94/2014, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným z rovnakého trestného činu a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu pre mladistvých. Rozsudok bol na základe odvolaní obžalovaného mladistvého a jeho obhajcu zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.7.2015, sp.zn. 3To/71/2015 z dôvodov § 321 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr.por. a vec bola podľa § 322 ods. 1 Tr.por. vrátená prvostupňovému súde na nové prejednanie a rozhodnutie, keďže prvostupňový súd jednak vykonal hlavné pojednávanie bez toho, aby mal splnené zákonné podmienky na jeho vykonanie, jednak na hlavnom pojednávaní nepostupoval v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku upravujúcimi postup pri práve obžalovaného urobiť niektoré z vyhlásení k obžalobe v zmysle § 257 ods. 1 Tr.por.

Konanie na prvostupňovom súde po zrušení rozsudku už prebehlo podľa zákona a pôvodne vytýkané nedostatky boli prvostupňovým súdom odstránené resp. sa nezopakovali. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 16.11.2015 po prednesení obžaloby prokurátorom obžalovaný po príslušnom poučení vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr.por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne sa obžalovaný kladne vyjadril k súdom zisťovaným skutočnostiam v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr.por. a súd prijal vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo žalovaného skutku a rozhodol o spôsobe dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom vypočul matku obžalovaného H. M. a zástupkyňu príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J.. F. A. a prečítal listinné dôkazy vzťahujúce sa k osobe obžalovaného a k ukladanému trestu. Strany nemali návrhy na ďalšie dokazovanie a po vyhlásení dokazovania za skončené bolo po záverečných rečiach a poslednom slove rozhodnuté vo veci rozsudkom tak, ako je to uvedené na začiatku tohto odôvodnenia.

Odvolací súd uvádza, že správne postupoval prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní, keď prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, keďže takému vyhláseniu zodpovedali aj dovtedy vykonané dôkazy a bolo nepochybné, že sa stal skutok uvedený v obžalobe, tento napĺňa všetky zákonné znaky zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr.zák. a spáchal ho obžalovaný, ktorý bol v súlade so zákonom uznaný vinným z jeho spáchania.

Ako bolo už vyššie uvedené, podané odvolanie smeruje voči výroku o treste, pričom prvostupňový súd uložený trest v napadnutom rozsudku odôvodnil nasledovnými skutočnosťami.

V osobe obžalovaného ide o mladistvého páchatela pochádzajúceho zo slabších sociálnych pomerov. V súčasnosti navštevuje stredné odborné učilište v Bratislave. Voči správaniu sa a dochádzke nie sú žiadne výhrady. V minulosti bol súdne trestaný pre ten istý trestný čin, pričom poškodenou aj v tomto prípade bola tá istá osoba, s ktorou súložil už v priebehu roku 2013. Bol mu uložený trest odňatia slobody,

ktorého výkon bol podmiennečne odložený do 30.09.2015. Teraz posudzovaná trestná činnosť bola teda spáchaná počas skúšobnej doby.

Z hľadiska vyhodnotenia okolností uvedených v § 36 a v § 37 Tr.zák. súd konštatuje, že obžalovanému pohľadovo priznanie a oľutovanie trestného činu (§ 36 písm. l/ Tr. zák.). Na druhej strane súd nezistil prirážajúce okolnosti, keďže ustanovenie § 37 písm. m) Tr. zák. je konzumované ustanovením § 49 ods. 2 Tr. zák. v zmysle zásady ne bis in idem.

Za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr.zák. možno uložiť trest odňatia slobody v dolnej hranici 3 roky a v hornej hranici 10 rokov. U mladistvých páchatel'ov sa trestná sadzba podľa § 117 ods. 1 Tr.zák. znižuje na polovicu, t. j. v rozpätí od 18 mesiacov do 5 rokov.

Súd pri svojich úvahách o výške a druhu trestu vzal na zreteľ predovšetkým skutočnosť, že obžalovaný spáchal teraz posudzovaný trestný čin opakovane, na tej istej poškodenej, hoci už predchádzajúcim rozsudkom bol varovaný podmiennečne odloženým výkonom trestu. Neobstojí ani motivácia zdôrazňovaná obhajobou, že v tejto skupine obyvateľstva je sexuálny pud mocný. Vzhľadom na spáchanie trestného činu v skúšobnej dobe bolo nutné aplikovať ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. a uložiť nepodmiennečný trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o výmeru trestu, súd v prípade obžalovaného zohľadnil viacero skutočností, ktoré napokon viedli k mimoriadnemu zníženiu trestu. Predovšetkým je to osoba obžalovaného, ktorý sa snaží získať vzdelanie štúdiom na strednej odbornej škole. Hoci jeho dochádzka bola slabá, v poslednom čase sa zlepšila. Ďalším faktorom je skutočnosť, že poškodená zo sexuálnych stykov otehotnela a medzičasom sa tomuto páru narodilo dieťa. Keďže poškodená už v čase podania obžaloby prekročila 15 - sty rok svojho veku, môžu si obaja partneri založiť spolužitie a vychovávať deti. Súd je toho názoru, že obžalovanému je potrebné dať šancu vymaniť sa z biednych pomerov rómskej osady Plavecký T. a pokiaľ riadne študuje, neprerušovať jeho štúdium. Jedine vzdelanie umožní povznesenie rómskeho etnika.

Všetky vyššie uvedené okolnosti mali podiel na podstatnom znížení výmery trestu. Za spravodlivý a navyše z hľadiska generálnej prevencie za potrebný považuje súd trest odňatia vo výmere 2 mesiace, aby bolo aj pre budúcnosť zrejmé, že spoločnosť nemôže u žiadnej skupiny obyvateľstva tolerovať predčasný sexuálny život, a to bez ohľadu na zvyklosti, temperament alebo tradície. Výkon uloženého trestu by bol možný aj v čase letných školských prázdnin. Vzhľadom na to, že obžalovaný ešte neprekročil osemnásť vek svojho veku, bol na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Obžalovaný v odvolaní žiadal uložiť iný ako nepodmiennečný trest odňatia slobody vzhľadom na účel trestu ustanovený Trestným zákonom v prípade mladistvej osoby poukazujúc aj na ustanovenie § 117 ods. 2 Tr.zák.

Odvolací súd k uloženému trestu v napadnutom rozsudku uvádza nasledujúce skutočnosti.

Pre ukládanie trestu platia v prípade mladistvého zásady, ktoré ustanovuje Trestný zákon v § 97. Účelom trestu u mladistvého je podľa § 97 ods. 1 Tr.zák. predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávných činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

Podľa § 97 ods. 3 Tr.zák. pri ukladaní trestu treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Jednotlivé trestné činy podľa zákonom ustanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia rozdeľuje Trestný zákon na prečiny a zločiny, resp. obzvlášť závažné zločiny. Tomuto rozdeleniu zodpovedá možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, keďže podľa § 34 ods. 2 a 6 Tr.zák. páchatel'ovi možno uložiť len taký druh

trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy tresty možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd vždy uložiť aj trest odňatia slobody.

Trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr.zák. je úmyselným trestným činom, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov (zákonom ustanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody v § 201 ods. 1 Tr.zák. je 3 roky až 10 rokov), t. j. ide o zločin (§ 11 ods. 1 Tr.zák.), a to bez ohľadu na skutočnosť, že trestné sadzby odňatia slobody sa u mladistvých v zmysle § 117 ods. 1 Tr.zák. znižujú na polovicu. Teda v prípade spáchania uvedeného trestného činu zákonodarca ustanovil s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 34 ods. 6 Tr.zák., že súd musí povinne ukladať trest odňatia slobody, či už vo forme podmieneného odkladu jeho výkonu alebo ako nepodmienený.

Na druhej strane v osobe obžalovaného ide o osobu, ktorej v čase spáchania skutku plynula skúšobná doba podmieneného trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 30.9.2013, sp.zn. 3T/127/2013, právoplatným dňa 30.9.2013, ktorým bol odsúdený pre spáchania toho istého zločinu na podmienený trest odňatia slobody na 1 rok so skúšobnou dobou 2 roky.

Zákonodarca v Trestnom zákone ustanovil v § 49 ods. 2, že súd nemôže podmienne odložiť výkon trestu odňatia slobody, ak odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Z uvedeného je zrejmé, že týmto sprísňujúcim ustanovením oproti predošlému Trestnému zákonu č. 140/1961 Zb. účinnému do 31.12.2005, bolo ustanovené, že pokiaľ sa osoba, ktorej plynie skúšobná doba podmieneného trestu odňatia slobody (resp. podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody), dopustí úmyselného trestného činu, mal by byť takej osobe prioritne ukladaný nepodmienený trest odňatia slobody. Zákonodarca síce výslovne nevylúčil možnosť uloženia takej osobe iného druhu trestu, ale z podstaty tejto zákonnej úpravy vyplýva, že by malo byť ísť o výnimočnú situáciu, čo je v prejednávanej veci ovplyvnené navyše ešte tou skutočnosťou, že obžalovaný spáchal trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti prevyšuje päť rokov (kedy podľa § 34 ods. 6 Tr.zák. musí súd uložiť trest odňatia slobody).

V prípade mladistvého obžalovaného je účelom trestu predovšetkým vychovať ho na riadneho občana a uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia, pričom však zároveň trest musí pôsobiť aj preventívne na predchádzanie trestnej činnosti a chrániť spoločnosť. V tejto súvislosti treba poukázať, že obžalovaný sa dopustil rovnakej trestnej činnosti, ktorú páchal už počas prejednávania trestnej veci na Okresnom súde Malacky sp.zn. 3T/127/2013 a aj po jej skončení a nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, čiže zjavne na správanie a konanie obžalovaného nemalo potrebný a želateľný vplyv nielen predošlé prejednanie veci pred súdom, ale ani následné odsúdenie a uložený podmienený trest odňatia slobody. Z toho potom plynie záver, že vzhľadom na predtým uložený trest by uloženie iného ako nepodmieneného trestu odňatia slobody nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu.

Z pohľadu výmery trestu správne prvostupňový súd mimoriadne znížil trest, keďže vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného by použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania uložený pod dolnú hranicu trestu ustanoveného zákonom (táto je v prejednávanej veci po úprave podľa § 117 ods. 1 Tr.zák. 18 mesiacov). Tu treba poukázať na tie skutočnosti, že maloletá osoba, s ktorou opakovane mával obžalovaný pohlavný styk, na základe toho otehotnela a porodila dieťa, o ktoré sa však obžalovaný riadne stará a potom, ako bol vylúčený zo strednej školy, brigáduje za účelom zabezpečenia životných potrieb pre dieťa. Tiež treba poukázať na vek obžalovaného a maloletej v čase skutku, keďže išlo o rovesníkov resp. osoby v podstate rovnakého veku - obžalovaný mal 15 rokov a maloletá 14 rokov.

Preto aj výmera trestu, ktorú určil prvostupňový súd vo výmere dva mesiace, je skôr a predovšetkým výchovného charakteru, a nie charakteru represívneho a ako bolo už uvedené na druh uloženého trestu malo zásadný vplyv to, že predtým uložený podmienený trest odňatia slobody sa minul účinku

a na následné protiprávne konanie obžalovaného resp. na zabránenie takému konaniu zo strany obžalovaného nemal potrebný účinok.

Keďže obžalovaný v čase rozhodovania prvostupňového súdu neprekročil osemnásť rok veku, správne bolo určené, že uložený trest odňatia slobody vykoná v ústave na výkon trestu pre mladistvých.

K pochybeniam prvostupňového súdu pri ukladaní trestu, ktoré však pri absencii odvolania prokurátora a existencii zásady zákazu reformatio in peius (rozhodovania v neprospech obžalovaného) upravenej v § 322 ods. 3 Tr.por., nemohol odvolací súd napraviť, treba uviesť, že správne mala byť u obžalovaného zistená aj priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr.zák., teda že už bol obžalovaný za trestný čin odsúdený vzhľadom na predošlé odsúdenie pre rovnakú trestnú činnosť a trest mal byť ukladaný s použitím ustanovenia § 38 ods. 2 Tr.zák. (existencia jednej poľahčujúcej okolnosti a jednej priťažujúcej okolnosti) a nie § 38 ods. 3 Tr.zák. Tvrdenie prvostupňového súdu v odôvodnení rozsudku, že nepriznanie tejto priťažujúcej okolnosti je konzumované ustanovením § 49 ods. 2 Tr.zák. a súvisí so zásadou ne bis in idem, je nesprávny. Zásada ne bis in idem (zákaz dvojitého súdenia a potrestania) má zabráňovať dvojitému potrestaniu ohľadom tej istej skutočnosti, zatiaľ čo ustanovenie § 49 ods. 2 Tr.zák. iba určuje prípady, kedy nemôže byť obžalovanému uložený podmienený trest odňatia slobody, čo však nevyklučuje priznanie priťažujúcej okolnosti ohľadom spáchania predošlej trestnej činnosti (aj keď táto v konkrétnom prípade podľa zákona neumožňuje uloženie podmieneného trestu odňatia slobody).

Na základe uvedených skutočností odvolací súd vyhodnotil podané odvolanie ako nedôvodné a zamietol ho.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.